

Lovvedtak 64

(2016–2017)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 200 L (2016–2017), jf. Prop. 33 L (2016–2017)

I Stortingets møte 23. mars 2017 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i rettergangslovgivningen mv. (organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet)

I

Lovendringer om organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet

1. I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

§ 27 sjettede ledd skal lyde:

Den alminnelige namsmannen er sekretariat for forliksrådene i sitt distrikt. Kongen kan ved forskrift gi regler om forholdet mellom forliksrådet og sekretariatet.

§ 28 første ledd fjerde punktum oppheves.

§ 28 nytt annet ledd skal lyde:

Møtene holdes hos sekretariatet. Ligger sekretariatet utenfor forliksrådsretsen, holdes møtene i forliksrådsretsen dersom forliksrådet bestemmer det.

§ 63 første ledd skal lyde:

Hovedstevnevitne er den som er utpekt som namsmann etter politiloven § 17.

§ 63 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Med politimesterens samtykke kan det oppnevnes hjelpestevnevitner fra andre lensmannskontorer og politistasjoner i namsmannsdistriktet.

2. I lov 21. februar 1930 om skifte gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Registrering og forsegling foretas av tingretten, av *namsmannen eller lensmannen* eller av en annen skikket person oppnevnt av tingretten.

§ 12 a første ledd skal lyde:

Om dødsfall skal den dodes nærmeste slektninger, ektefellen eller andre som har vært til stede, straks gi melding til *namsmannen eller lensmannen* eller til tingretten.

§ 125 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

For øvrig får skjønnslovens bestemmelser *om skjønn* tilsvarende anvendelse så langt de passer på skifte-takst.

3. I lov 27. mai 1932 nr. 2 om vekslar skal § 87 første og annet ledd lyde:

Protest tas opp av *namsmannen*.

Dersom det er nødvendig for at protesten skal kunne opptas i tide, kan *namsmannen* ta opp protest utenfor sitt distrikt.

4. I lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre skal § 38 tredje ledd første punktum lyde:

Fører dødsfall til at ingen lenger har foreldre-ansvaret for eit barn, skal *namsmannen*, lensmannen eller tingretten få opplysning om det i dødsfallsmeldinga.

5. I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr skal § 5 a nr. 3 første punktum lyde:

Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 4 og § 25 hos *den alminnelige namsmannen* eller hos en særskilt namsmann kan påklages til tingretten etter reglene i tvangsfullbyrdsloven § 5-16.

6. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs skal § 80 fjerde ledd lyde:

Registrerings- og forseglingsforretningene kan overlates til *namsmannen eller lensmannen* eller til en annen skikket person oppnevnt av retten.

7. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse gjøres følgende endringer:

§ 2-2 første ledd skal lyde:

Namsmannen er den som er utpekt som namsmann etter politiloven § 17.

§ 5-16 annet ledd annet punktum og nytt tredje punktum skal lyde:

Ellers forelegges klagen sammen med de tilhørende dokumenter og opplysninger uten opphold for *tingretten i rettskretsen der saksøkte bor. Hvis namsmannens stedlige kompetanse bygger på annet grunnlag enn saksøktes bosted, forelegges klagen for tingretten i rettskretsen som saken har slik tilknytning til.*

Nåværende tredje punktum blir fjerde punktum.

8. I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 7 skal lyde:

7 utføre andre oppgaver som er fastsatt i lov eller som følger av sedvane, herunder oppgaver som i lov er lagt til *den alminnelige namsmannen*.

§ 16 annet ledd skal lyde:

Politidistriktene inndeles i lensmanns- og *politistasjonsdistrikter*. *Inndelingen* fastsettes av Kongen.

§ 16 tredje ledd nr. 4 oppheves.

I kapittel III skal ny § 17 lyde:

§ 17 *Den alminnelige namsmannen*

Lensmannen og politistasjonssjefen er namsmann i sitt distrikt med mindre oppgaven som namsmann ivaretas av et namsfogdkontor ledet av en namsfogd. Namsmannsdistrikter skal omfatte en eller flere hele kommuner. Kongen kan bestemme at én lensmann, politistasjonssjef eller namsfogd skal ivareta oppgaven som namsmann for flere lensmanns- og politistasjonsdistrikter i samme politidistrikt.

Namsmann for Svalbard er Sysselelmannen.

Kongen fastsetter hvilke namsmannsdistrikter norsk kontinentalsokkel og norsk økonomisk sone hører til.

§ 29 annet ledd skal lyde:

Departementet gir nærmere regler om i hvilken utstrekning *namsmannen* kan overlate *sine oppgaver etter lov* til sine underordnede.

9. I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning skal § 3-3 bokstav k første punktum lyde:

til *den alminnelige namsmannen* og tingrett til bruk i skiftesak, når en innsynsbegjæring gjelder fastsetting av skatt for avdøde, og det ikke foreligger formell beslutning om skifteform.

II

Lovendringer vedrørende lensmannsskjønn

1. I lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv. skal § 16 lyde:

Skjønn som holdes med hjemmel i loven her, styres av *jordskifteretten*.

2. I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker gjøres følgende endringer:

§ 7, § 9 annet ledd, § 10 annet ledd, § 17 annet ledd, § 24, § 25, § 31, § 34 første ledd, § 38 annet ledd, § 40 første ledd annet punktum, § 45, § 49 og § 54 b annet ledd oppheves.

§ 1 skal lyde:

Bestemmelsene i dette kapittel kommer til anvendelse på skjønn som styres av tingretten, samt på skjønn som styres av jordskifteretten i den utstrekning det følger av jordskiftelova § 5-7.

§ 6 første ledd skal lyde:

Skjønnsforretningen holdes i den *rettskrets* hvor gjenstanden for skjønnet befinner seg.

§ 8 første ledd skal lyde:

Begjæring om en skjønnsforretning fremsettes ved prosesskriv eller muntlig for den *rett* som skal styre forretningen.

§ 11 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Antall skjønnsmedlemmer skal være *fire dersom* ikke annet er bestemt ved lov. *Skjønnet* settes med to skjønnsmedlemmer dersom en av partene krever det og skjønnsstyreren finner det ubetenkelig.

§ 12 første ledd skal lyde:

Skjønnsmedlemmer tas av det utvalg som omhandles i § 14 første ledd. *Oppnevningen foretas av skjønnsstyret.*

§ 13 skal lyde:

Når *det etter domstoloven § 20* er oppnevnt en særskilt skjønnsstyret for en forretning som strekker seg gjennom flere kretser, skal de samme skjønnsmedlemmer gjøre tjeneste i alle kretser. *Skjønnsmedlemmer oppnevnes av skjønnsstyret.*

§ 20 a skal lyde:

Godtgjørelse til skjønnsmedlemmer fastsettes av *skjønnsstyret* etter forskrifter gitt av Kongen. *Fastsettingen kan ankes etter reglene i rettshjelploven § 27.*

§ 33 a første ledd skal lyde:

Begjæring om overskjønn framsettes for den *retten* som har avsagt *underskjønnet*. *Begjæringen forkynnes* for motparten, og det settes samtidig frist for uttalelse. Fristen bør normalt være tre uker.

§ 50 skal lyde:

Avgjørelse av tvist etter § 48 kan bare angripes ved begjæring om overskjønn når avgjørelsen går ut på å fremme saken.

§ 52 første punktum skal lyde:

Oppstår det slik tvist som nevnt i § 48 og skjønnet blir fremmet, kan hver part kreve at det blir gitt alternative takster på grunnlag av forskjellige påstander.

§ 58 annet ledd skal lyde:

Erstatningen fastsettes av skjønnsstyret ved kjennelse.

3. I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard oppheves § 10 tredje ledd.

4. I lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjelder under krig, krigsfare og liknende forhold oppheves § 16 første ledd annet punktum.

5. I lov 29. juni 1951 nr. 19 om militære rekvisisjoner gjøres følgende endringer:

§ 13 tredje ledd oppheves.

§ 15 første ledd skal lyde:

De lokale skjønnsnemnder fastsetter erstatning for ytelser og tap som ikke blir avgjort etter *takster eller* av Sentralnemnda for rekvisisjonssaker.

6. I lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet skal § 35 femte ledd tredje punktum lyde:
Skjønnet styres av *jordskifteretten*.

7. I lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom gjøres følgende endringer:

§ 17 første ledd skal lyde:

Skjøn som skal fastsette vederlag for oreigningsinngrep etter § 2, skal *haldast av tingretten* etter skjønnslova om ikkje anna er sagt nedanfor. Skjøn som skal fastsette vederlag for inngrep etter § 2 nr. 1, 3, 9, 10, 11, 12, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 50 og 53 er det *jordskifteretten* som styrer. Det same gjeld inngrep etter § 2 nr. 19 for lågspana kraftline og nr. 47 til bate for høgst fem brukseiningar. Kongen eller styringsorganet med fullmakt etter § 5 kan likevel gjera vedtak for den einskilde saka om at skjønnet skal *styrast av tingretten*.

§ 19 første ledd annet punktum skal lyde:

I andre høve vert skadebota fastsett i skjøn som vert styrt av *jordskifteretten*.

§ 26 annet ledd skal lyde:

Tvist om omfanget av ryddingsskyldnaden, om alt ryddingsarbeidet er gjort, eller om kva krav grunneigaren har når han lyt gjera arbeidet sjølv, vert avgjort med skjøn som vert styrt av *jordskifteretten*.

§ 27 annet ledd skal lyde:

Skjøn etter fyrste leden vert styrt av *jordskifteretten*.

8. I lov 21. juni 1963 nr. 23 om vegar skal § 60 første ledd lyde:

Med unntak av skjønn som nemnt i andre ledd, skal skjønn etter denne lova haldast som *skjønn styrt av tingretten* etter skjønnslova.

9. I lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter skal § 70 første ledd annet punktum lyde:

For den rett som således overtas, skal betales erstatning, som fastsettes ved *skjønn styrt av tingretten* dersom minnelig overenskomst ikke oppnås.

10. I lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner gjøres følgende endringer:

§ 11 annet ledd annet punktum skal lyde:

Skjønnet styres av *jordskifteretten*.

§ 12 femte ledd annet punktum skal lyde:

Dersom partene ikke blir enige om hvilken erstatning som skal gis, fastsettes erstatningen ved *skjønn styrt av tingretten*.

11. I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp skal § 10 første ledd lyde:

Fri rettshjelp som ikke omfattes av § 15, gis som fritt rettsråd, herunder behandling for forlikrådet, *jordskifteretten* og voldgiftssaker.

12. I lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall skal § 22 tredje ledd tredje punktum lyde:

I mangel av avtale, fastsettes merkostnaden og fordelingen av dette ved *skjønn styrt av tingretten*.

13. I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 5 a nr. 2 oppheves.

§ 11 første ledd første punktum skal lyde:

For behandling av *skjønn* og takster som styres av en dommer ved de alminnelige *domstoler eller en dommer i jordskifteretten* betales 5 ganger rettsgebyret for hver dag eller del av dag som *skjønn* varer.

§ 11 tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd.

14. I lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk mv. gjøres følgende endringer:

§ 27 tredje ledd første punktum skal lyde:

Spørsmål om rettighetshaverne etter alminnelige rettsgrunnsetninger har krav på erstatning for tap som følge av vedtak etter denne paragraf, avgjøres ved *skjønn styrt av tingretten* om ikke annet blir avtalt.

§ 31 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Partene kan innen 3 måneder etter departementets vedtak kreve spørsmålet avgjort ved *skjønn styrt av tingretten*.

15. I lov 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger skal § 6-11. (*skjønn*) lyde:

Når allmenningsstyret har gitt samtykke etter § 6-1 annet ledd, tillatelse etter § 6-2, eller foretatt utvisning etter § 6-4 annet ledd eller § 6-10 første ledd, eller festet bort setergrunn etter § 6-8 første ledd annet punktum, og noen bruksberettiget mener vilkårene ikke foreligger, kan vedkommende kreve dette spørsmålet avgjort ved *skjønn*.

16. I lov 9. desember 1994 nr. 64 om løysingsrettar skal § 22 annet ledd lyde:

*Skjønn*et vert styrt av *jordskifteretten*.

17. I lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste gjøres følgende endringer:

§ 43 første ledd første punktum skal lyde:

Skjønn etter lova her blir haldne som *skjønn styrt av tingretten*.

§ 43 første ledd annet punktum oppheves.

18. I lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag skal § 4-18 annet ledd annet punktum lyde:

*Skjønn*et skal styrast av *jordskifteretten*.

19. I lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon skal § 12-3 tredje ledd fjerde og femte punktum lyde:

*Skjønn*et styres av *jordskifteretten*. Kongen kan likevel gjøre vedtak for den enkelte sak om at *skjønn*et skal styres av *tingretten*.

20. I lov 17. juni 2005 nr. 101 om egedomsregistrering skal § 45 annet punktum lyde:

Skjønn blir styrt av *jordskifteretten*.

21. I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling skal § 16-12 første ledd lyde:

Skjønn etter dette kapittel behandles av *tingretten* etter reglene om ekspropriasjon i lov 1. juni 1917 nr. 1 om *skjønn* og ekspropriasjonssaker. *Skjønn* etter §§ 27-3 og 28-3 behandles av *jordskifteretten* etter samme lov.

22. I lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold skal § 51 annet ledd lyde:

Blir tilbudet ikke akseptert, kan eier eller rettighetshaver senest seks måneder etter at det ble gitt, sette frem krav for fylkesmannen om at staten begjærer *skjønn styrt av tingretten* til fastsetting av erstatning etter § 50.

23. I lov 19. juni 2009 nr. 101 om erverv og utvinning av mineralressurser oppheves § 53 første ledd.

Nåværende § 53 annet og tredje ledd blir første og annet ledd.

24. I lov 21. juni 2013 nr. 100 om fastsetjing og endring av egedoms- og rettshøve på fast egedom m.m. gjøres følgende endringer:

§ 5-3 første ledd skal lyde:

Jordskifteretten held *skjønn* og tek andre avgjelder i samband med sak for *jordskifteretten* etter

- a) lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv. §§ 8 og 16, når det er nødvendig av omsyn til jordskiftet
- b) lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet § 35 femte ledd tredje punktum
- c) lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom §§ 17, 19, 26 og 27
- d) lov 5. mai 1961 om grannegjerde
- e) lov 16. juni 1961 nr. 12 om ymse beitespørsmål §§ 7, 9 og 14
- f) lov 21. juni 1963 nr. 23 om vegar kapittel VII
- g) lov 29. november 1968 um særlege råderettar over framand eiendom
- h) lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 11
- i) lov 9. desember 1994 nr. 64 om løysingsrettar § 22
- j) lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann § 31 tredje ledd bokstav c
- k) lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag § 4-18
- l) lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon § 12-3
- m) lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering § 45
- n) lov 15. juni 2007 nr. 40 om reindrif
- o) lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling § 16-12, og
- p) lov 4. september 2015 nr. 91 om posttjenester § 55
- § 5-7 første ledd tredje punktum skal lyde:
Reglane for *skjønn styrt av tingretten* i lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker gjeld så langt kapittel 1, 2, 6 og 8 ikkje har reglar om behandlinga.
- § 5-7 annet ledd første punktum skal lyde:
Avgjerder som jordskifteretten tek som eiga sak etter §§ 5-4 til 5-6, følgjer reglane for *skjønn styrt av tingretten* i lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker.
25. I lov 4. september 2015 nr. 91 om posttjenester skal § 55 annet ledd tredje punktum lyde:
Skjønnnet styres av *jordskifteretten*.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene kan settes i kraft til ulik tid. Kongen kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

Olemic Thommessen

president

